

P. Joan Pegueroles

DR. JOAN MARTÍNEZ PORCELL
Professor FFC

El 28 de març del 2019 va morir el P. Joan Pegueroles Moreno, *s.i.*, a Sant Cugat del Vallès amb 90 anys d'edat, 68 de Companyia i 59 de sacerdot. Aquest insigne jesuïta i filòsof cristià havia nascut a Ripollet (Barcelona) el 16/09/1928, va ingressar a la Companyia de Jesús a Veruela (Saragossa) el 26/09/1950 i va ser ordenat a Sant Cugat el 30/07/1959.

Va ser professor d'Història de la Filosofia a Sant Cugat (1961-1969) i a la Facultat de Teologia de Catalunya (1978-1988) i finalment professor de la Facultat de Filosofia (1988-1999), on vaig tenir l'honor de conèixer-lo. Però les dades fredes d'un breu currículum no son suficients per agrair el tarannà personal i la dedicació incansable d'aquest gran amic.

A principis de l'any 1979, el P. Joan Pegueroles va prendre la direcció d'*Esperit*, a petició del seu fundador i director, Juan Roig Gironella (1912-1982). La revista l'havia fundat el 1952 com a òrgan de l'Institut Filosòfic de Balmesiana, també creat per ell tres anys abans. La finalitat era «fomentar, defensar i incrementar el desenvolupament de la Filosofia Cristiana». No són gens excessives les lloances que en fa Gonzalo Díaz, un bon historiador de la filosofia espanyola, en la veu *Joan Pegueroles*, en *Homes i documents de la Filosofia Espanyola*, i que Eudald Forment, subdirector de la revista, va recollir a *Esperit XLVIII (1999) 171-172*: «Inserit en el pensament tradicional cristià (...) s'ha mantingut en permanent diàleg constructiu amb els més variats corrents filosòfics del pensament modern, ha dedicat nombrosos escrits a l'estudi de sant Agustí, que el van convertir en un dels més qualificats tractadistes de l'obra del filòsof d'Hipona, passant en un moment posterior a ocupar-se, sempre des de la mateixa perspectiva, d'altres figures del pensament contemporani com Blondel,

Husserl, Heidegger o Gadamer.»

Quan em trobava pel claustre de la Facultat em deia, amb un xic de sornegueria: «Persona, *ultima solitudo!*» — recordant l'argument de la meua tesi doctoral. I a cau d'orella em confessava que «sant Agustí no va tenir temps de ser un gran metafísic» animant-me així a seguir l'estudi de sant Tomàs.

Crec que sant Agustí li va fer el do de l'escolta interior. El P. Joan sabia escoltar. Quan, a la seva habitació de Sant Cugat, et deia: «Posa't a l'altre costat que per aquesta orella hi sento millor» no feia solament un reconeixement d'una dificultat auditiva sinó que manifestava el millor de la seva recerca. Escoltava Déu en el profund de la consciència, com havia après de sant Agustí; escoltava els altres, per qui sempre tenia curiositat i estima, com volia sant Ignasi dels seus fills, i s'escoltava ell mateix, com li deia l'experiència pròpia.

Són gairebé profètiques les paraules que va escriure el mateix P. Pegueroles a *Déu i l'home a sant Agustí (Esperit L (2001) 239-243)*, que ell mateix qualifica de «breu i senzilla síntesi de l'antropologia agustiniana»: «Si Déu és realment el fi i el bé de l'home, si solament en Déu l'home arriba a ser veritablement home (...) si Déu és el principi i el fi de l'home, si Déu és més gran que jo mateix, aleshores, en perdre'm en Déu, és quan veritablement em trobo a mi mateix.»

Escoltava Déu en el profund de la consciència, com havia après de sant Agustí